

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

ШВЕЦЬ Світлана Леонідівна

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК ДЖЕРЕЛО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ В ПОЛІТИЧНОМУ АНАЛІЗІ

Політичний аналіз є складовою державного управління, міжнародних відносин, стратегії та планування, виборчих кампаній та виступає невід'ємною складовою політичної науки. Креативність є ключовим фактором формування інноваційного мислення, необхідного для ефективного політичного аналізу. У сучасних умовах стрімких змін, глобальних викликів і зростаючої складності політичних процесів традиційні методи аналізу вже не завжди дають змогу знаходити оптимальні рішення. Розвиток креативності сприяє генеруванню нових ідей, прогнозуванню сценаріїв розвитку подій, пошуку нестандартних підходів до вирішення політичних проблем та адаптації до динамічного середовища. Крім того, політична аналітика потребує творчого підходу для інтерпретації великого обсягу інформації, що дозволяє розпізнавати приховані тенденції та формувати ефективні стратегії. Дослідження зв'язку між креативністю та інноваційним потенціалом особистості в політичному аналізі є важливим для підвищення ефективності політичного прогнозування, прийняття рішень та розвитку суспільних інститутів.

На думку дослідниці В. Шен, в сучасному геополітичному просторі «розуміння рушійних сил рішучих політичних інновацій має першочергове значення. Вони визначаються як суттєва зміна урядових пріоритетів через політику, яку не випробувала більшість юрисдикцій у країні. Також, політична воля має важливе значення для прийняття та реалізації такої інноваційної політики. Політична воля визначається як ступінь зобов'язання серед ключових осіб, які приймають рішення, прийняти та реалізувати конкретну політику. Вона характеризується трьома ключовими компонентами: повноваження (повноваження приймати та запроваджувати політику), спроможність (ресурси для її ефективної реалізації) та легітимність (уявна правомірність дій зацікавлених сторін)» [2]. Отже, успішне впровадження рішучих політичних інновацій залежить від глибокого розуміння їхніх рушійних сил, серед яких ключову роль відіграє політична воля. Вона визначає рівень зобов'язання осіб, що приймають рішення, і включає три основні компоненти: повноваження, спроможність і легітимність. Саме ці фактори забезпечують ефективність впровадження інноваційної політики та її стійкість у політичному середовищі.

Дж. Девіс зазначає, що «творчі люди бачать світ інакше. Вони встановлюють несподівані зв'язки, здобувають нові ідеї та генерують ідеї, які сприяють змінним результатам. Такого впливу також має на меті хороший уряд. Але «творчість» — це не те слово, яке ми часто асоціюємо з державою. Частіше це спонукає нас думати про наукові відкриття чи мистецькі жести, які

захоплюють увагу. І це правда, що влада може бути надзвичайно стійкою до нових способів мислення» [1]. Політичний аналіз відіграє значну роль в процесі політичних досліджень, оскільки допомагає у оцінці політичного середовища, аналізі політичних процесів та акторів, прогнозування політичних змін та виробленні стратегій. Креативна особистість здатна мислити нестандартно, може пропонувати нові підходи до розв'язання політичних викликів і адаптуватися до динамічного середовища, тож є незамінною для створення нових моделей аналізу, може продукувати нестандартні рішення, а також є гнучкою. Креативна особистість у політичному аналізі – це ключовий фактор для розуміння та вирішення сучасних політичних викликів. Завдяки нестандартному мисленню, здатності до інновацій і адаптивності такі аналітики формують нові підходи до політичного прогнозування, прийняття рішень та комунікації. Це забезпечує розвиток політичних систем і сприяє ефективному управлінню в умовах глобальних змін. Застосування нових підходів допомагає у вирішенні та прогнозування кризових явищ, особливо в сучасному динамічному світі, пропонувати нових рішень тощо. Наприклад, Дж. Девіс як радник кількох урядів допоміг керівникам державного сектору знайти креативні способи сприяти прогресу в деяких із найбільш складних проблем суспільства, а саме з проблемою нестачі води. Нова стратегія зустріла певний внутрішній опір, оскільки була неперевіреною, однак завдяки політичному керівництву державних службовців переконали застосувати новий підхід – і проблема була вирішена, оскільки традиційні методи політичного аналізу не завжди дають змогу ефективно прогнозувати зміни. Креативний підхід дозволив створювати нову методику, яка враховала невизначеність, непередбачуваність і багатофакторність сучасної політики [1].

Отже, креативні особистості у політичному аналізі відіграють важливу роль у періоди криз. Вони пропонують нові моделі взаємодії між владою та суспільством, розробляють механізми подолання політичної нестабільності. Під час криз вони можуть використовувати партисипативні методи управління – залучення громадян до ухвалення рішень через цифрові платформи та соціальні ініціативи. У періоди нестабільності креативні політичні аналітики допомагають знаходити баланс між інтересами різних груп та формувати довготривалі стратегії стабілізації. У міжнародній політиці креативність допомагає знаходити нестандартні дипломатичні рішення, які сприяють вирішенню конфліктів. Креативні переговорні стратегії дозволяють сторонам досягати компромісу навіть у складних ситуаціях (наприклад, у мирних угодах чи врегулюванні торговельних суперечок).

Список використаних джерел:

1. Davies J. Tapping the power of creativity in government. URL: <https://consulum.com/our-thinking/tapping-the-power-of-creativity-in-government/>
2. Shen V. Political will as a source of policy innovation. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/psj.12571>

ФОГЕЛЬ Тетяна Миколаївна Мультимодальність у функціонуванні та викладанні іноземних мов: розвиток критичного мислення	441
ФОРОСТЯН Ольга Іванівна Мотиваційно-особистісні стратегії психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами	443
KHMELEVSKA Inha A Method For Measuring Semantic Distance In Assessing Vocalists' Creativity	448
ЦИБУХ Людмила Миколаївна Розвиток креативності у студентів-психологів під час вивчення психологічних дисциплін	451
СНАІКА Olena Some Benefits Of Using Role Plays In Teaching English For Academic Purposes	453
ЧУСТРАК Анатолій Петрович, КОКОТЄЄВА Анастасія Сергіївна Креативність: як її розвивати	456
ШАРКО Інна Олександрівна Система розвитку творчих навичок здобувачів вищої управлінської освіти у рамках курсу «Креативний менеджмент»	458
ШВЕЦЬ Світлана Леонідівна Розвиток креативності як джерело інноваційного потенціалу особистості в політичному аналізі	461
ШЕВЧЕНКО Володимир Миколайович Розвиток креативного мислення як умова формування успішної особистості	463
ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна Потенціал використання діяльнісного підходу для розвитку креативності молодших школярів	468
ШРАГІНА Лариса Ісаківна Теорія рішення винахідницьких завдань як методологічна основа педагогічної творчості	471
SHTAINER Tetiana The Case Method In Teaching Design Disciplines: Revealing Students' Creative Potential	474
ШТЕГЕРАН Ірина Павлівна Розвиток креативного мислення у дітей з оо	477
ЯЦЕНКО Володимир Архипович Навчальний процес як середовище розвитку креативності та інноваційного потенціалу особистості	482
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	487
ЗМІСТ	504